

CO PSÁT A KDE PUBLIKOVAT

VIKBA30

JARO 2013

Publish
or
Perish

PUBLIKOVÁNÍ...

=

základní činnost akademických
pracovníků a studentů

ODBORNÝ ČLÁNEK

- Neexistuje norma, která by přesně určovala jeho podobu
- Liší se dle typu vědního oboru
- Vždy se ale jedná o útvar, který písemnou formou zprostředkovává nemalé množství informací, poznatků a výsledků
- **Původní** články – přinášejí nové a objevné informace a výsledky
- **Přehledové** články – sumarizují údaje z literatury a poskytují vhled do problematiky a poukazují na budoucí vývoj

CHARAKTERISTIKA

- Stručné vyjadřování
- Předpoklad znalosti běžných myšlenkových postupů u čtenáře
- Používání kódů a symbolů dohodnutých v dané oblasti (oborová terminologie)
- Neosobní přístup autora
- Styl prostý emocí

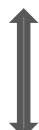
SOUČÁSTI ODBORNÉHO ČLÁNKU

- Název článku, jméno autora (autorů)
- Abstrakt, klíčová slova
- Úvodní část
- Jádru článku – materiál, metodika
- Výsledky
- Závěr
- Poděkování
- Použitá literatura

PŘED PSANÍM ČLÁNKU

- **Co** chci sdělit svým článkem?
- **Jak** můžu nejlépe prezentovat toto sdělení?
- **Komu** bude můj článek adresován?
- **Kde** bych mohl článek uveřejnit?
- Nebudu svým článkem „vynalézat kolo“?

PUBLIKAČNÍ PROCES

1. Výběr konkrétního časopisu
  2. Volba tématu článku
  3. Tvorba článku
  4. Stanovení názvu článku
  5. Jazyková a věcná korektura
  6. Zaslání článku do redakce
    - Recenzní řízení
    - Přepřerování článku
  7. Přijetí článku
  8. Vydání článku
  9. Citování vašeho článku dalšími odborníky
-

SPECIFIKA ELEKTRONICKÉHO ČASOPISU

Některé časopisy vycházejí jen v této formě

- **Výhody:**
  - Rychlost zveřejnění a možnost publikovat kdykoliv
  - Nízké náklady, odpadá tisk a distribuce časopisu
  - Možnost odkazování a používání hypertextu
  - Snadné vyhledání a dostupnost
  - Přístup k celému archivu předchozích čísel
  - Možnost publikovat i nové typy médií (video, zvuk, interaktivní aplikace, soutěže)
  - Interaktivita (fulltextové vyhledávání, třídění obsah podle autorů a témat, obsah možno přizpůsobit konkrétním preferencím čtenáře, možnost spojení s čtenářem online, diskuse u článků, ankety, napojení na sociální sítě)
  - Neomezená velikost časopisu a množství kopií
  - Promyšlené formy marketingu a propagace časopisu

SPECIFIKA ELEKTRONICKÉHO ČASOPISU

- **Nevýhody:**
  - Článek může „zmizet“
  - Nedostatečné rozlišení a barevná reprodukce obrázků – v závislosti na koncovém zařízení čtenáře
  - Nutnost připojení k internetu
  - Snadné plagiátorství
  - Nižší možnost ověření autenticity
  - Nedůvěra části vědecké obce

ZÁSADY VÝBĚRU TÉMATU A ČASOPISU

- Buďte realističtí a objektivní, zpočátku nemějte přehnané ambice!
- Vyhledejte si tematické zaměření časopisu
- Podívejte se, v jakém jazyce je možné článek napsat
- Zjistěte, jakou má časopis periodicitu, kdo ho čte, kolik čtenářů má, jak je distribuován, v jaké formě vychází
- Přečtěte si minimálně jedno číslo vámi vybraného časopisu
- Najděte si pokyny pro autory a řiďte se jimi
- Neváhejte se informovat na formální požadavky – počet znaků, způsob citování, úprava textu
- Zjistěte si, jakou formou se článek odevzdává

IMPAKTOVANÉ ČASOPISY

- Impaktované časopisy – je možné je nalézt přes ISI Web of Knowledge – Journal Citation Reports
- Mají přidělený „**impact factor**“ – průměrná míra citovanosti jejich článků
- Jsou považovány za nejprestižnější
- V rámci našeho oboru nemáme žádný impaktovaný český časopis
- Ze zahraničních to je např. **Journal of Librarianship and Information Science** (IF 0,636)

IMPAKT FAKTOR

- Základní bibliometrický časopisecký indikátor
- Měří počet citací článku za určité období
- Určuje význam časopisu v oboru a umožňuje změřit „činitel dopadu“ daného časopisu
- Vyšší IF = častější citovanost

ALE:

- Bývá také považován za problematickou až kontroverzní metodu
- Je možné zneužití ze strany editorů i kolegů pro povrchní hodnocení vědecké práce

JAK SE POČÍTÁ IMPAKT FAKTOR

- IF za rok 2012
- X = kolikrát byly články z daného časopisu vydané ve dvou předchozích letech (2011 a 2010) citovány jinými časopisy v roce 2012
- Y = kolik vyšlo v daném časopise ve dvou předchozích letech článků celkem
- Hodnotu X vydělím hodnotou Y
- Čím vyšší výsledek, tím lépe – např. časopis Nature má extrémní IF 36

VÝPOČET IF

VÝPOČET IMPACT FACTORU

$$\text{IF} = \frac{\text{Citace v roce } X \text{ na články publikované v } X-1 \text{ a } X-2}{\text{Počet publikovaných článků v roce } X}$$

SPOČÍTEJTE IF:

Články byly v letech 2010 a 2011 citovány 100x.

Za tyto dva roky bylo v časopise publikováno 200 článků.

RECENZOVANÉ ČASOPISY

V našem oboru v rámci ČR existují 2 recenzované časopisy:

- **ProInflow** - <http://pro.inflow.cz/>
- **Knihovna** - <http://knihovna.nkp.cz/>
- Recenzovaný časopis vydává články až poté, co projdou recenzním řízením

PRŮBĚH RECENZNÍHO ŘÍZENÍ

- Editor posoudí článek jako vhodný pro vydání
- Předá ho dvěma nezávislým recenzentům na posouzení (peer review)
- Recenzenti vypracují recenzi (kriticky zhodnotí článek)
- Recenzní řízení slepé X otevřené
- Na základě posudků se rozhodne o (ne)vydání článku
- ✓ Přijetí článku
- ✓ Žádost o přepracování článku
- ✓ Zamítnutí článku

SPOLUAUTORSTVÍ

- Článek může napsat i více osob
- Spoluautorství není neobvyklé, naopak
- Je ošetřeno autorským zákonem
- Při samotné tvorbě dbejte na dodržení jednotného stylu
- Dohodněte se, v jakém pořadí budou jednotliví autoři uvedeni

ABSTRAKT

HLAVNÍ ZÁSADY:

- psát zhuštěný text, vyvarovat se nic neříkajících slov a frází
- neuvádět obecně známé skutečnosti
- nevypisovat zbytečné podrobnosti
- nepoužívat složitější souvětí
- nezkracovat slova
- používat minulý čas a neosobní formu

POZOR NA:

- název abstraktu: musí dávat jasný smysl - stručný, věcný, výstižný
- délku abstraktu: doporučená je 150-250 slov
- obsah: vždy nutno uvést cíle práce, formulovat hypotézu, uvést metody, popsat dosažené výsledky a stručně formulovat závěr, abstrakt nesmí obsahovat nic, co není ve vlastním textu práce

KLÍČOVÁ SLOVA

- Jedná se pojmy, které charakterizují obsah textu a vztahují se k tématu
- Může se jednat o jedno slovo i sousloví
- Jsou jednoznačná, odborná, přeložitelná
- Doplnují název
- Je možné je vybrat dle rejstříku nebo vytvořit volně
- Dle klíčových slov by měl být článek vyhledatelný
- Běžný počet KS = pět až šest pojmů

ÚVOD, JÁDRO, ZÁVĚR

- I odborný článek musí být čtivý a čitelný
- Úvod musí odpovědět na otázku, jaký problém text řeší
- Jádru – jak autor postupoval při ověřování odpovědí na své otázky a o jak kvalitní argumenty se opírá
- Závěr předloží zjištění – nesmí už otevírat nové otázky

OBVYKLÉ PODMÍNKY VYDAVATELE

Tyto náležitosti se většinou uvedou v
průvodním dopise:

- Článek nebyl vydán v jiném periodiku
- Článek nebyl nabídnut jinému vydavateli
- Všichni skuteční autoři i spoluautoři jsou uvedeni a souhlasí s publikací
- Zveřejnění článku nebude v konfliktu zájmů s třetí osobou

PO VYDÁNÍ ČLÁNKU

- Buďte hrdí na své dílo!
- Informujte o jeho vydání své kolegy, vyučující, spolužáky...
- Odkazujte na jeho elektronickou verzi, pokud existuje
- Propagujte jej přes sociální sítě
- Jeho bibliografický záznam můžete uvést i ve svém životopise

MOŽNOSTI PUBLIKOVÁNÍ V ČR – OBOROVÁ PERIODIKA

- **ČTENÁŘ - Měsíčník pro knihovny**
ISSN: 0011-2321
vydavatel : Středočeská vědecká knihovna - Kladno
<http://ctenar.svkkl.cz/>
e-mail : ctenar@svkkl.cz, redakcectenare@centrum.cz
- **DUHA - Informace o knihách a knihovnách z Moravy**
ISSN: 0862-1985; 1804-4255 (online)
vydavatel : Moravská zemská knihovna v Brně
e-mail : duha@mzk.cz
<http://duha.mzk.cz>
- **IKAROS - Elektronický časopis o informační společnosti**
ISSN: 1212-5075
vydavatel : IKAROS, o.s.
e-mail : redakce@ikaros.cz
http : <http://www.ikaros.cz>
- **INFLOW - Elektronický časopis knihovnictví a informační vědy vydávaný Kabinetem informačních studií a knihovnictví na FF MU v Brně**
ISSN: 1802-9736
vydavatel: Kabinet informačních studií a knihovnictví
e-mail: redakce@inflow.cz
<http://www.inflow.cz/>

MOŽNOSTI PUBLIKOVÁNÍ V ČR – OBOROVÁ PERIODIKA

- **KNIHOVNA - knihovnická revue**
ISSN 1801-3252 (tištěná verze)
ISSN 1802-8772 (elektronická verze)
Vydavatel: Národní knihovna ČR - Knihovnický institut
e-mail: alena.kubatova@nkp.cz
<http://knihovna.nkp.cz>
- **KNIHOVNICKÝ ZPRAVODAJ VYSOČINA**
ISSN: 1213-8231
vydavatel : Krajská knihovna Vysočiny
e-mail: knihovna@kkvysociny.cz
<http://kzv.kkvysociny.cz>
- **PROINFLOW - Časopis pro informační vědy**
ISSN 1804-2406
vydavatel: Kabinet informačních studií a knihovnictví
e-mail : [casopis IV@inflow.cz](mailto:casopis_IV@inflow.cz)
<http://pro.inflow.cz/>
- **KROK - Kulturní revue Olomouckého kraje**
ISSN: 1214-6420 (tištěná verze)
1214-648X (elektronická verze)
vydavatel: Vědecká knihovna v Olomouci
e-mail: redakce@vkol.cz
<http://www.vkol.cz/krok>

DALŠÍ MOŽNOSTI PUBLIKOVÁNÍ

LUPA.CZ a absolventi KISKu

- Tomáš Bouda – Vzdělávání ve virtuálním světě, je o co stát?
- Olga Biernátová – Ning: sociální síť sítí
- Alena Tomečková – Facebook Conversion Tracking: měříme výkonnost reklamy na Facebooku

DALŠÍ MOŽNOSTI PUBLIKOVÁNÍ

- Slovensko – například časopis Informačné technológie a knižnice
- Blogy:
  - <http://www.inflow.cz/blog>
  - <http://www.blog.cz/>
  - <http://www.blogger.cz/>
  - <http://blog.idnes.cz/>
  - <http://www.pise.cz/>

NÁSTROJE PRO PUBLIKOVÁNÍ

- Tumblr - <http://www.tumblr.com>
- Storify - <http://storify.com/>
- 750 words - <http://750words.com/>
- Blogger - <http://www.blogger.com>
- Issuu - <http://issuu.com>
- Scribd - <http://www.scribd.com>
- Joomag - <http://www.joomag.com/>

POUŽITÁ LITERATURA

- KRATOCHVÍL, Jiří. *Pravidla psaní odborného článku* [online]. 1 vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011 [cit. 2012-03-01]. Elportál. Dostupné z: <<http://is.muni.cz/elportal/?id=950242>>. ISSN 1802-128X.
- MEŠKO, Dušan; KATUŠČÁK, Dušan; FINDRA, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 8080632197
- ŠANDEROVÁ, Jadwiga; MILTOVÁ, Alena. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách : několik zásad pro začátečníky*. Vyd. 1. Praha : Sociologické nakladatelství, 2005. 209 s. ISBN 8086429407